

De moed van betrokkenheid Joy Mills

Joy Mills ging over op vijfennegentigjarige leeftijd, één dag voor de opening van de internationale conventie 2015 in Adyar waarvoor ze nog een groet schreef. Zij was haar leven lang een toegewijd werker, spreker en schrijver, was President van de TS in de USA, International Vice President van de TS Adyar en President van de TS in Australië.

Gebruik en gewoonte leiden ons naar vaste patronen van denken en handelen die, door hun regelmatige herhaling, frisheid en spontaniteit lijken te ontberen. Juist omdat de theosofische filosofie ons een panoramische kijk op het leven biedt, met grootse ideeën die door hun grootsheid onze normale nietige beslommeringen minder belangrijk maken, kunnen we vaak de neiging krijgen ons terug te trekken in de zekerheid van een filosofisch holletje van overpeinzingen, in plaats van de werkelijkheid van het bestaan onder ogen te zien en vanuit een positieve betrokkenheid te handelen. Hoever kan onze betrokkenheid reiken? Is er een manier waarop we zo spontaan kunnen optreden dat daden, voortkomend uit een innerlijke betrokkenheid, beantwoorden aan de noden van het moment, met een frisheid die toegesneden is op die noden? Zeker, dit zijn vragen die om een serieuze beschouwing van de theosofische dienaar vragen. Als leden en vrienden van de Theosophical Society (TS) worden we uitgedaagd om een dialoog aan te gaan met de wereld, maar om zo'n dialoog effectief te laten zijn moeten we de aard van onze eigen betrokkenheid onderzoeken.

De neutraliteit van de TS als organisatie, de nadruk op volledige vrijheid van denken voor ieder lid, de afwezigheid van autoritaire bepalingen of geloofsstellingen die theosofie definiëren (en dus zouden beperken), kunnen dienen als een dekmantel waarin we ons verbergen, als bescherming tegen de koude winden van de noden van de wereld. Echter, werkelijke vrijheid van denken, een vrijheid waarbij we met een niet door het verleden bevooroordeelde geest niet slechts de grote ideeën die de grondslag van de Wijsheid vormen onderzoeken, maar ook hun implicaties ten aanzien van ethisch en moreel handelen, werkelijke vrijheid van denken zou ons kwetsbaar moeten laten zijn, in staat om te worden geraakt door de problemen van de mensheid. Liefde betekent, evenals vrijheid, een zekere kwetsbaarheid van de ziel die ons voortdurend open houdt om de roep

van allen die lijden te horen; vanuit deze openheid ontspruit de spontane daad die tegemoet komt aan de noden van het moment. Een vorige International President, de heer N. Sri Ram, zei in een schriftelijk antwoord op de vraag naar de neutraliteit van de TS: *Wat neutraliteit wordt genoemd, betekent in werkelijkheid dat een lid nergens anders aan gebonden is dan aan de Drie Doelstellingen van de TS en iedereen moet volledige vrijheid hebben de Wijsheid te begrijpen en te verspreiden in overeenstemming met zijn eigen temperament en capaciteiten. Een organisatie die Wijsheid voorstaat, die leidt tot juist handelen, kan niet neutraal staan ten opzichte van goed en kwaad. In kwesties waarbij meningsverschillen kunnen ontstaan, handelt de TS echter niet als organisatie, maar door middel van haar individuele leden. Als de leden theosofie niet toepassen op manieren die binnen hun mogelijkheden liggen, zal de TS al snel een inerte en dode organisatie worden.*

Het feit dat wij de TS niet een betrokkenheid in een bepaalde richting kunnen opdringen, zou geen excuus mogen zijn voor gebrek aan betrokkenheid bij onszelf, waar het goed en kwaad betreft. De problemen van de wereld zijn te ernstig, de noden van de mensheid te wanhopig, voor een apathische niet-betrokkenheid; ellende, onwetendheid, onrechtvaardigheid, armoede, dit zijn zaken die *ons* aangaan omdat we toegewijd zijn aan het besef dat de mensheid één broederschap is.

Laten we niet verleid worden door een te gemakkelijke interpretatie van onze eerste doelstelling, aannemend dat het om 'een kern van de universele broederschap der mensheid te vormen' voldoende is dat we de handen ineengeslagen hebben met gelijkgestemden en voortaan de geborgenheid van een kleine kerngroep genieten, wat weinig nadenken en nog minder actie vereist. Een vroegere General Secretary van de TS in Engeland, de heer L.H. Leslie-Smith, verwoordde het als volgt: *Een kerngroep zijn is iets heel anders dan wereldwijde broederschap tot stand brengen. Enkele regels uit 'De Mahatma brieven aan A.P. Sinnett' kunnen hier wellicht licht op werpen. Ten eerste: 'U bent niet in staat onze ideeën omtrent de Society als een Universele Broederschap te begrijpen'* (noot 1). *De TS als een universele broederschap – een lichaam waarvan de leden feitelijk een broederschap zijn zonder onderscheid en daarom universeel, niemand uitsluitend die de TS zal helpen die broederschap te zijn. Dan kan zij een kern zijn van een broederschap die de gehele mensheid omvat. Als theosofen zullen we positief staan ten opzichte van iedereen, maar onze taak lijkt te liggen in het alomvattend zijn, niemand het lidmaatschap van de TS weigerend als hij zich wil inzetten voor het vormen van een broederschap. Hetzelfde idee komt naar voren uit de tweede aanhaling uit De Mahatma Brieven: 'De Chefs willen dat er een begin gemaakt wordt met een "Broederschap van de Mensheid", een echte Universele Broederschap; een instelling die in de hele wereld bekendheid zal verwerven en de aandacht zal trekken van de edelste geesten'* (noot 2). *Een broederschap, een instelling van mensen van wie de geesteshou-*

ding en capaciteiten en wederzijdse verhoudingen zo opvallend broederlijk zijn, dat de hoogste geesten het noodzakelijkerwijs opmerken en het wereldwijd bekend wordt. Is het dan niet wenselijk ondubbelzinnig duidelijk te maken wat het lidmaatschap van de TS werkelijk inhoudt?

De woorden 'het vormen van...' waarmee de eerste doelstelling begint, kunnen, zoals de heer Leslie-Smith verder duidelijk maakt, zowel 'te bestaan als' als 'te creëren' betekenen. De eerste betekenis leidt tot een staat van inertie, waarin daden repetitief worden; de tweede betekenis biedt een dynamische hoedanigheid, zowel aan geesteshouding als aan gedrag, zodat we creatief handelen, altijd spontaan en nieuw, in overeenstemming met de noden van het moment. Onze betrokkenheid bij het principe van broederschap wordt steeds op de proef gesteld als het gaat om de moed bij zo'n creatieve aanpak, die weigert zich te laten afschrikken door wat voor obstakel dan ook, of door de grote omvang van de taak die voor ons ligt. De kracht en vitaliteit van de TS komen voort uit de levens van de leden; haar invloed op de wereld, haar veranderingsvermogen, haar regeneratieve kracht, hangen alle af van wat wij, haar leden, voor deze beweging betekenen, en van de wijze waarop wij in de dagelijkse praktijk de implicaties van de doelstellingen, waarmee we ons innerlijk verbonden hebben, ten uitvoer brengen.

Door iedereen de volledige vrijheid van denken te bieden die we voor onszelf opeisen, door de verstandige neutraliteit van de TS die uiteenlopende visies toelaat te waarborgen, kunnen we toch het praktische belang van de grote ideeën en universele doelstellingen van Wijsheid onderzoeken, steeds nieuwe inzichten in die principes verwervend als we proberen ze toe te passen op de problemen van onze tijd. Laten we niet bang zijn om nieuwe wegen in te slaan, op een nieuwe manier te handelen, een nieuwe betekenis aan onze woorden te geven; laten we moed putten uit onze betrokkenheid bij een vereniging waarvan de doelstellingen een volledig begrijpen omvatten en laten we zo handelen dat iedereen zal weten dat voor ons, net als voor de ingewijde Broeders (Adept Brothers), de woorden 'universele broederschap' geen loze woorden zijn.

Noot 1: brief 28 (chronologisch 11) uit

De Mahatma Brieven aan A.P. Sinnett, bladzijde 237

Noot 2: brief 6 (chronologisch 12) uit

De Mahatma Brieven aan A.P. Sinnett, bladzijde 27 en 28.

Uit: *TheoSophia*, het tijdschrift van de TS in Nieuw Zeeland, maart 2015
Vertaling: S.C.